

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/8/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512212022
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slobodník
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7512212022.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu: U. W. D. Y..N..K., Z.: XX XXX XXX, Š. XX, U., proti žalovanému: J. W., W. Q. U. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka: OZ právna pomoc spotrebiteľom, IČO: XX XXX XXX, Y. XX, X., v konaní o zaplatenie 341,47 € s prísl., o odvolaní žalobcu z 18.10.2013 proti rozsudku Okresného súdu Košice-okolie č.k. 17C/370/2012-34 z 5.8.2013

rozhodol:

M e n í rozsudok vo výroku o náhrade trov konania tak, že účastníkom sa náhrada trov nepriznáva.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznáva.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa (ďalej len súd) rozsudkom žalobu zamietol a rozhodol, že žalobca je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi (ďalej len VÚ) trovy konania titulom právneho zastúpenia v sume 68,38 € na účet jeho právneho zástupcu XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXX do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vychádzal zo zistenia, že vznesenie námietky premlčania je svojou podstatou úkon s hmotnoprávnou relevanciou, no nemožno ho považovať za klasický dispozičný úkon, na ktorý vedľajší účastník nie je oprávnený. Súd by mal v prípade vznesenia námietky premlčania skúmať názor účastníka iba v takom prípade, ak by znesenie námietky premlčania bolo v rozpore s dobrými mravmi.

S týmto názorom sa stotožnil aj NS ČR, ktorý v odôvodnení svojho rozsudku zo dňa 19.2.2009, sp. zn. 25Cdo/539/2008 uvádza, že vedľajší účastník je v občianskom súdnom konaní oprávnený vzniesť účinne námietku premlčania v prospech hlavného účastníka, na ktorého strane sa zúčastňuje konania. Vedľajší účastník je v konaní zásadne oprávnený na všetky úkony s výnimkou dispozície s konaním a s jeho predmetom, ku ktorým je oprávnený hlavný účastník, a tieto úkony robí práve v prospech hlavného účastníka. Uplatnenie obrany proti žalobe je procesným právom účastníka konania - odporcu, a rovnaké právo má podľa § 93 ods. 3 O.s.p. aj vedľajší účastník, ktorý v konaní vystupuje na jeho strane. Na tom, že ide o procesné právo, nič nemení ani skutočnosť, že pomocou obrany proti žalobe sa uplatňujú tiež námietky vychádzajúce z hmotnoprávnej úpravy, ako je práve námietka premlčania, lebo procesné právo tieto námietky uplatniť počas konania nemožno zamieňať s tým, či majú pôvod v hmotnom alebo procesnom práve. K podanému záveru došiel aj rozsudok NS zo dňa 07.07.2005 sp. zn. 21Cdo/2313/2004.

V danom prípade boli všetky faktúry splatné 18.júla 2008, 18.augusta 2008 a 18.septembra 2008, takže najmladšia z nich sa stala premlčanou dňa 18.9.2011. Žaloba bola podaná dňa 18.7.2012, teda zjavne po uplynutí trojročnej premlčacej doby, preto súd žalobu zamietol. Keďže žalobca nebol v konaní úspešný, žalovaný trovy nežiadal hoci bol v konaní úspešný, súd podľa § 142 ods. 1 OSP priznal náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi titulom trov právneho zastúpenia a uvedené trovy konania predstavovali trovy, pozostávajúce z tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby a to za 1) prevzatie veci a prípravu zastúpenia v sume 26,56 € (základná sadzba tarifnej odmeny určená z hodnoty sporu

podľa § 10 ods. 1, vyhl. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, v znení zmien a doplnkov, ďalej len „vyhláška“), z režijnej paušálnej náhrady výdavkov za uvedený úkon právnej služby v sume 7,63 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky), 2) vyjadrenie dňa 14.9.2012 s námietkou premlčania v sume 26,56 € + režijná náhrada za uvedený úkon právnej služby v sume 7,63 €.

V podanom odvolaní žiadal žalobca zmeniť výrok o trovách konania tak, že VÚ sa trovy nepriznávajú a naopak trovy jemu zaplatí žalovaný.

V odvolaní namietal neúčelne vynaložené trovy právneho zastúpenia VÚ, keď jedným z predpokladov potrebných na vznik nároku na náhradu trov konania je aj účelnosť trov vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Účelnosť sa stotožňuje s pojmom nevyhnutnosť. Nevyhnutné sú tie trovy, ktoré sa musia vynaložiť na procesné úkony, ako napr. na zaplatenie súdnych poplatkov či hotových výdavkov. Majú za to, že trovy právneho zast., ktoré sú súčasťou trov konania, a ktoré si uplatňuje VÚ neboli nevyhnutne potrebné na účelné bránenie práva.

V uznesení KS Bratislava z 25.6.2013, sp.zn. 9Co/375/2013 sa uvádza, „Súd v rozhodovaní o priznaní náhrady trov konania musí vždy skúmať účelnosť vynaložených trov konania uplatnených účastníkom. Opodstatnená je v prípade, že vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze. O.i., ak by nebola potrebná odborná pripravenosť spotrebiteľského združenia, mohlo by poskytnúť predmetnú ochranu aj iné občianske združenie zastúpené právnym zást. rovnako ako spotrebiteľské združenie. Z ust. § 93 ods.2 O.s.p., ako aj z ust. § 25 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa je však zrejmé, že zákon uprednostňuje združenia na ochranu spotrebiteľa práve pre ich odbornú pripravenosť po právnej aj personálnej stránke. Úmyslom zákonodarcu bolo poskytnúť spotrebiteľom kvalifikovanú pomoc práve prostredníctvom združení na ochranu spotrebiteľa. Ak bolo potrebné právne zast. spotrebiteľského združenia, nebol dôvod na jeho pribratie do konania, nakoľko by nevedelo naplniť svoj hlavný predmet činnosti.

Z uvedeného vznikajú aj pochybnosti o účelnosti a dôvodoch vstupu VÚ do konania, ktorý už pri vstupe do konania bol zastúpený advokátom, hoci ešte nevedel, o akú právnu vec ide. Sám VÚ neposkytoval ochranu práv žalovanému ako spotrebiteľovi, na základe čoho mal pri vstupe do konania zákonom priznané favorizované postavenie medzi ostatnými združeniami. Taktiež si volil poznamenať, že VÚ, odborne spôsobilý subjekt, vo svojej argumentácii poukázal iba na ustanovenia a rozhodnutia týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv, na ktoré je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti, nezávisle od účasti spotrebiteľského združenia ako VÚ na strane žalovaného.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods.2 O.s.p., preskúmal napadnutý výrok rozsudku o trovách konania podľa § 212 ods.1, 3 O.s.p. a tento výrok zmenil podľa § 220 O.s.p.

Pri trovách vynaložených VÚ, pozostávajúce z trov právneho zast., nemožno ich považovať za účelne vynaložené. Je potrebné poukázať na skutočnosť, že VÚ - vzhľadom na svoj cieľ - bol vytvorený na ochranu spotrebiteľa, že i podľa samotného § 9 bod 5. jeho Stanov sú jeho výdavkami výdavky na financovanie jeho účelu a výdavky na jeho správu, teda z uvedeného vyplýva, že samotný VÚ je spôsobilý a schopný chrániť záujmy spotrebiteľa. VÚ má právo zvoliť si pri účasti v konaní zástupcu, avšak takto vynaložené trovy nemožno považovať za účelné bránenie práva samotného účastníka v konaní. Právo na právnu pomoc sa priznáva každému, tak fyzickej, ako aj právnickej osobe, ak vystupuje v spore ako žalovaná strana a hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom, že orgány uvedené v Čl.47 ods.2 Ústavy SR majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkom, aby v konaní pred nimi využívali právnu pomoc, že súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na úhradu účelne vynaložených trov konania a v tejto súvislosti má vedľajší účastník rovnaké možnosti ako ktorýkoľvek iný účastník v konaní v súvislosti so svojim zast. v rámci zák. upravených možností, t. j. nie je vopred vylúčený z možnosti zvoliť si na svoje zast. advokáta, avšak tým, že sa mu neprizná náhrada trov konania - trov právneho zast., pretože sa nepovažujú za účelne vynaložené, lebo neboli v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania (nález II.ÚS 78/03 z 9.9.2004 Ústavného súdu SR), nie je porušené jeho základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa Čl.47 ods.2 a 3 Ústavy SR. V prejednávanej veci nemožno urobiť záver, že zástupca VÚ vykonal

úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t. j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu. Znenie § 137 O. s. p. (účinné od 1.1.2012) síce medzi trovy konania zahŕňa i náhradu výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, avšak ide o náhradu výdavkov právnickej osoby, nie o odmenu za zast., ak je zástupcom advokát tejto právnickej osoby. Napokon treba dodať, že paušálny vstup VÚ do všetkých konaní, v ktorých žalobca vystupuje, bez zreteľa na stav konkrétneho súdneho konania, vôľu spotrebiteľa a účelnosť jeho úkonov, nemožno považovať za dôkaz o jeho vôli naplniť cieľ svojej činnosti. S prihliadnutím na cieľ VÚ, ktorým je ochrana a presadzovanie oprávnených záujmov spotrebiteľa, a na konkrétne okolnosti prípadu a to najmä skutočnosť, že vstúpil do konania ako profesná organizácia na ochranu spotrebiteľa z vlastného podnetu, a splnomocnil na svoje zast. advokáta, hoci zo samotnej jeho podstaty vyplýva, že musí byť schopný pomáhať tomu účastníkovi konania, na strane ktorého vstupuje do konania, nemožno - ako už bolo uvedené - považovať jeho trovy za účelne vynaložené a tiež nemožno opomenúť skutočnosť známu odvolaciemu súdu z iných vecí, v ktorých je ten istý žalobca, ako v prejednáwanej veci, že aj iné subjekty s rovnakým predmetom činnosti (cieľom) ako VÚ, vstupujú do toho istého konania na strane žalovaného ako VÚ a na svoje zast. splnomocňujú advokáta, čo nutne vedie k úvahe, že primárnou pohnútkou pre vstup do konania nie je ochrana práv konkrétneho spotrebiteľa.

Trovy odvolacieho konania neboli žalobcovi priznané pre neúčelnosť a z dôvodu povahy sporu § 224 ods.1, § 142 ods.1 O.s.p.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.